

BESLUT
2018-02-19

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 7 november 2017

Saken

Studiestartsstöd

Nämndens beslut

Nämnden finner att NN inte har fått studiestöd inom de senaste tre åren före starten av den tidsperiod som studiestartsstödet avser. Det ankommer på CSN att pröva ärendet med denna förutsättning.

Nämndens beslut får enligt 30 § lagen (2017:527) om studiestartsstöd inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiestartsstöd under tiden den 18 december 2017 – den 4 maj 2018.

CSN avslog NNs ansökan och uppgav som skäl till beslutet att han inte kan få studiestartsstöd, eftersom han haft studiestöd under de senaste tre åren innan de nuvarande studierna börjar.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Han fick studiestöd till och med november 2014. Hans nuvarande studier börjar den 18 december 2017, dvs. med god marginal över tre år efter senaste studier.

CSN överlämnade ärendet och upplyste om att CSN inte har funnit anledning att ändra beslutet.

På nämndens begäran kom CSN in med ett yttrande och anförde i huvudsak följande. NN har fått studiemedel utbetalat för veckorna 35 – 51 år 2014, det vill säga till och med den 21 december 2014. Han avbröt dock studierna den 17 november 2014. CSN har därför återkrävt de studiemedel som betalades ut för veckorna 48 – 51 år 2014, det vill säga för perioden den 24 november – den 21 december 2014. Han har samtidigt fått behålla det stöd som betalades ut för vecka 47 år 2014,

eftersom det saknades grund att återkräva dessa studiemedel. Han har ansökt om studiestartsstöd för en studieperiod som startar den 18 december 2017.

Fråga i ärendet är hur begreppet "fått studiestöd" ska tolkas. CSN menar att begreppet "fått studiestöd" i vart fall måste avse att någon har tagit emot en utbetalning av studiestöd som avser en viss tidsperiod. NN tog den 25 november 2014 emot en utbetalning avseende veckorna 48 – 51 år 2014. Han kan därmed konstateras ha "fått studiestöd" utbetalat för denna period. Fråga är därför om det förhållande att CSN senare har återkrävt studiemedel som betalades ut den 25 november 2014, innebär att NN inte längre kan anses ha fått studiemedel för veckorna 48 – 51 år 2014.

Regeringen har i förarbetena till lagen om studiestartsstöd uttalat att avsikten, med bestämmelsen i 7 § lagen om studiestartsstöd, är att förhindra att studiestartsstöd lämnas till den som ändå kan tänka sig att studera med studiemedel. Regeringen har vidare uttalat att den som har studerat med studiemedel under de tre senaste åren kan anses ha visat ett aktivt intresse att bedriva studier med de befintliga ekonomiska möjligheter som studiemedelssystemet erbjuder.

Å ena sidan kan konstateras att NN visserligen har haft studiestöd fram till och med den 21 december 2014, men att han avbröt studierna dessförinnan, den 17 november 2014. Han har alltså rent faktiskt inte både studerat och haft studiemedel efter den 16 november 2014.

Å andra sidan syftar bestämmelsen till att säkerställa nyrekrytering. NN har ansökt om och beviljats studiemedel för samt även påbörjat studier som enligt ursprunglig studieplanering skulle ha pågått till och med den 21 december 2014. Han har även fått studiemedel utbetalda för hela denna tid. NN har alltså under treårsperioden omedelbart innan starten av nu aktuella studier kunnat tänka sig att studera med de ekonomiska möjligheter som studiemedelssystemet erbjuder. CSN kan vidare i konstatera att regeringen i förarbetena, oaktat förekomsten av en kort passus om de som har "studerat med studiemedel under de tre senaste åren", i sammanfattning och specialmotivering ändå tydligt har angett att studiestartsstöd inte får lämnas till den som *har fått* studiestöd under den senaste treårsperioden.

CSN anser därmed inte att det förhållandet att CSN, på grund av att NN har avbrutit sina tidigare studier, har återkrävt de studiemedel som tidigare betalats till honom avseende tidsperioden den 24 november – den 21 december 2014, kan tillmätas någon betydelse.

CSN anser således att NN måste anses ha fått studiemedel till och med den 21 december 2014. Hans nya ansökan avser studiestartsstöd för studier från och med den 18 december 2017. Han har därmed inom de tre senaste åren före starten av den tidsperiod som studiestartsstödet avser fått studiestöd enligt studiestödslagen. CSN anser därför att överklagandet bör avslås.

NN har beretts tillfälle att komma in med synpunkter i anledning av CSN:s yttrande, men han har inte hörts av.

Författningsbestämmelser

Enligt 7 § lagen om studiestartsstöd (2017:527) får studiestartsstöd inte lämnas till den som inom de senaste tre åren före starten av den tidsperiod som studiestartsstödet avser har fått studiestöd enligt studiestödslagen.

Nämndens bedömning

I ärendet är klarlagt att NN ansökt om studiestartsstöd från och med den 18 december 2017. Det är vidare klarlagt att han tidigare beviljats studiemedel till och med den 21 december 2014, men att han avbröt dessa studier den 17 november 2014 samt att den beviljning av studiemedel som fanns för tiden den 24 november – den 21 december 2014 har upphävts och att studiemedel som utbetalats för denna period har återkrävts.

Av lagen om studiestartsstöd framgår att syftet med studiestartsstöd är att öka rekryteringen till studier bland personer med stort utbildningsbehov, för att stärka deras möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. I förarbetena (prop. 2016/17:158, s. 44) till lagen om studiestartsstöd uttalas följande. Ett sätt att undvika att studiestartsstöd lämnas till den som kan tänka sig att studera med studiemedel, är att införa en tidsgräns som innebär att den som under en viss tidsperiod har studerat med studiestöd, inte bör kunna få studiestartsstöd. Den som studerat med studiestöd för mer än tre år sedan kan ofta ha gjort det i en annan livssituation och det bör därför inte hindra att studiestartsstöd beviljas. Den som har studerat med studiemedel under de senaste tre åren kan enligt regeringens mening däremot anses ha visat ett aktuellt intresse för att bedriva studier med de befintliga ekonomiska möjligheter som studiemedelssystemet erbjuder.

Enligt nämndens mening får begreppet "fått studiestöd" i 7 § lagen om studiestartsstöd anses innebära att den studerande både ska ha bedrivit studier och ha en beviljning av studiemedel för dessa studier. Nämnden finner därför att NN inte kan anses ha fått studiestöd, i vart fall, efter den 23 november 2014, eftersom han då varken studerade och heller inte hade någon beviljning av studiemedel, då denna beviljning upphävdes genom CSN:s beslut om återkrav. NN har således inte fått studiestöd inom de senaste tre åren före starten av den tidsperiod som studiestartsstödet avser. Det ankommer på CSN att pröva ärendet med denna förutsättning.

Hans Göran Åhgren

Cecilia Hedenström

Beslutet har fattats av Charlotte Waas, ordförande i nämnden, Hans Göran Åhgren, direktör, samt ledamöterna Anita Enocksson, vice ordförande, Hans Eklund, Sebastian Hasselström samt Mikael Herjevik (ersätter Eva Gullfeldt).

Föredragande: Cecilia Hedenström

Kopia till CSN